

Laag 2 met aanvullende informatie

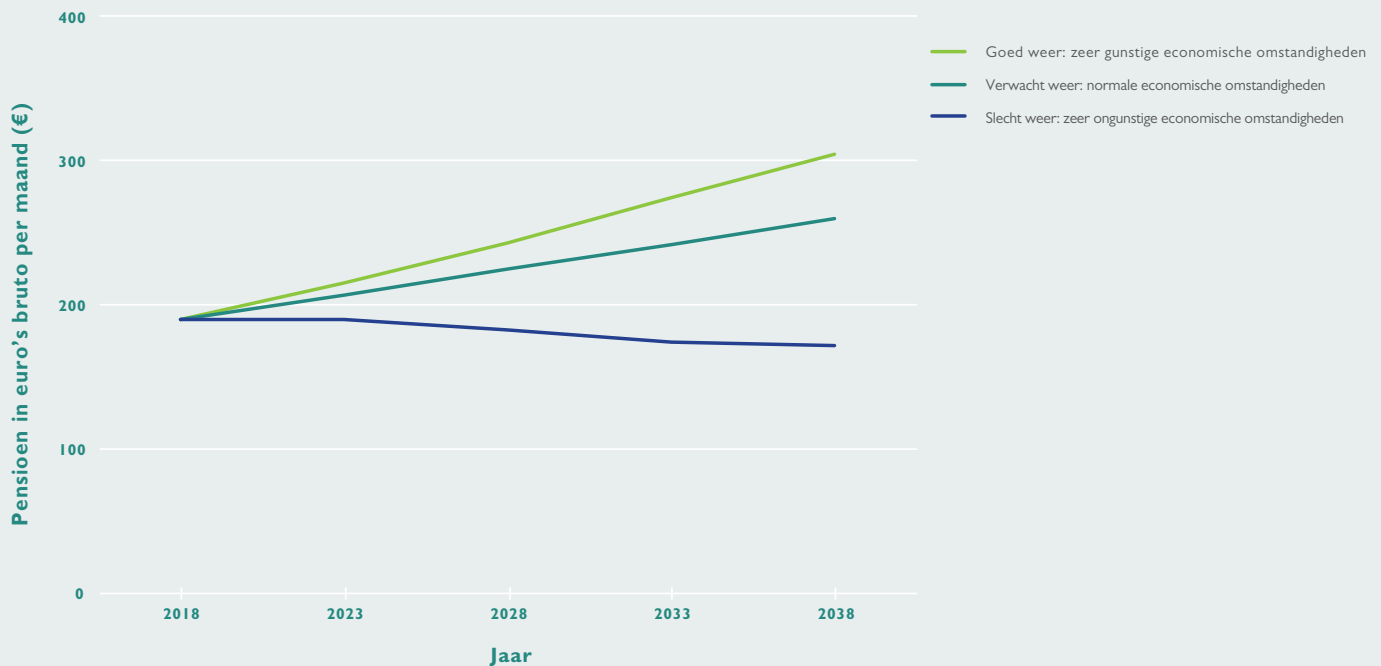
4. Hoeveel pensioen krijgt u?

U ziet hieronder hoe uw pensioen zich kan ontwikkelen in drie verschillende situaties. U ziet de mogelijke ontwikkeling in een tabel met bedragen en daaronder in een grafiek. Let op: dit zijn mogelijke ontwikkelingen. De bedragen laten zien wat er kan gebeuren, maar zijn niet zeker.

Stabiel pensioen

De mogelijke ontwikkeling van uw pensioen van **€ 190,-** bruto per maand in 20 jaar:

	12-12-2018 (bruto per maand)	2019 (bruto per maand)	2020 (bruto per maand)	2021 (bruto per maand)	2022 (bruto per maand)	2023 (bruto per maand)	2028 (bruto per maand)	2033 (bruto per maand)	2038 (bruto per maand)
Bij een goed weer scenario	€ 190,-	€ 192,-	€ 195,-	€ 201,-	€ 209,-	€ 215,-	€ 243,-	€ 274,-	€ 305,-
Bij een verwacht weer scenario	€ 190,-	€ 191,-	€ 193,-	€ 197,-	€ 202,-	€ 207,-	€ 225,-	€ 242,-	€ 260,-
Bij een slecht weer scenario	€ 190,-	€ 190,-	€ 190,-	€ 190,-	€ 190,-	€ 190,-	€ 182,-	€ 174,-	€ 172,-

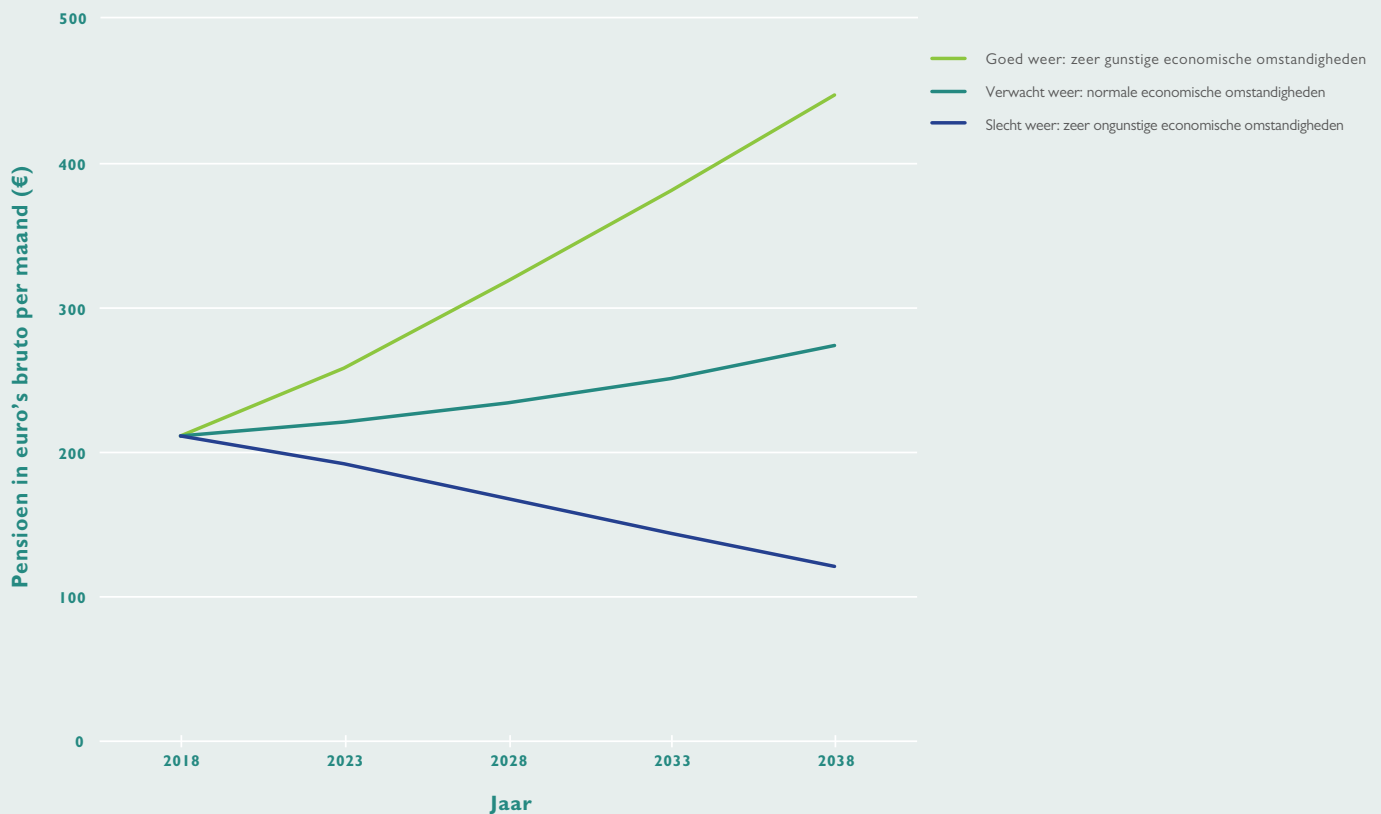
4. Hoeveel pensioen krijgt u?

U ziet hieronder hoe uw pensioen zich kan ontwikkelen in drie verschillende situaties. U ziet de mogelijke ontwikkeling in een tabel met bedragen en daaronder in een grafiek. Let op: dit zijn mogelijke ontwikkelingen. De bedragen laten zien wat er kan gebeuren, maar zijn niet zeker.

Variabel pensioen

De mogelijke ontwikkeling van uw pensioen van **€ 210,-** bruto per maand in 20 jaar:

	12-12-2018 (bruto per maand)	2019 (bruto per maand)	2020 (bruto per maand)	2021 (bruto per maand)	2022 (bruto per maand)	2023 (bruto per maand)	2028 (bruto per maand)	2033 (bruto per maand)	2038 (bruto per maand)
Bij een goed weer scenario	€ 210,-	€ 216,-	€ 223,-	€ 233,-	€ 245,-	€ 258,-	€ 318,-	€ 381,-	€ 447,-
Bij een verwacht weer scenario	€ 210,-	€ 211,-	€ 214,-	€ 216,-	€ 218,-	€ 220,-	€ 233,-	€ 250,-	€ 273,-
Bij een slecht weer scenario	€ 210,-	€ 209,-	€ 206,-	€ 201,-	€ 196,-	€ 191,-	€ 167,-	€ 143,-	€ 120,-

5. Wat is de koopkracht van uw pensioen?

Als de prijzen stijgen (inflatie), dan kunt u minder kopen met uw pensioen. Uw 'koopkracht' daalt. U voelt prijsstijging in uw portemonnee: alles wordt duurder.

Voorbeeld: stel dat de prijsstijging 2% per jaar is. Als u nu voor € 100 euro boodschappen doet, dan betaalt u over 10 jaar voor diezelfde boodschappen € 122. Over 20 jaar betaalt u er dan zelfs € 149 voor. Prijsstijging kan dus flinke gevolgen hebben voor uw koopkracht. Behalve als uw pensioen meestijgt met de prijzen. Dit kan een rol spelen bij uw keuze voor een stabiel of een variabel pensioen.

Stabiel pensioen

U krijgt bij een 'verwacht weer scenario' over 20 jaar een pensioen van € 260 bruto per maand. U kunt over 20 jaar met uw pensioen van € 260 bruto per maand naar verwachting hetzelfde kopen als u nu met € 203 kunt kopen.

U ziet hieronder de verwachte ontwikkeling van uw pensioen in drie verschillende situaties. (Die zag u eerder in blok 4 'Hoeveel pensioen krijgt u?') De bedragen in de donkere kleuren, zijn de bedragen die u naar verwachting krijgt. De *schuingedrukte* bedragen in de lichte kleur tonen een inschatting van de koopkracht van uw pensioen. De *schuingedrukte* bedragen laten dus zien wat u met het bedrag dat u krijgt – in vergelijking met nu – kunt kopen als gevolg van prijsstijging.

	12-12-2018 (bruto per maan)	2023 (bruto per maand)	2028 (bruto per maand)	2033 (bruto per maand)	2038 (bruto per maand)
Bij een goed weer scenario	€ 190,- € 190,-	€ 215,- € 202,-	€ 243,- € 215,-	€ 274,- € 228,-	€ 305,- € 238,-
Bij een verwacht weer scenario	€ 190,- € 190,-	€ 207,- € 195,-	€ 225,- € 199,-	€ 242,- € 201,-	€ 260,- € 203,-
Bij een slecht weer scenario	€ 190,- € 190,-	€ 190,- € 179,-	€ 182,- € 161,-	€ 174,- € 144,-	€ 172,- € 134,-

Variabel pensioen

U krijgt bij een 'verwacht weer scenario' over 20 jaar een pensioen van € 273 bruto per maand. U kunt over 20 jaar met uw pensioen van € 273 bruto per maand naar verwachting hetzelfde kopen als u nu met € 213 kunt kopen.

U ziet hieronder de verwachte ontwikkeling van uw pensioen in drie verschillende situaties. (Die zag u eerder in blok 4 'Hoeveel pensioen krijgt u?') De bedragen in de donkere kleuren, zijn de bedragen die u naar verwachting krijgt. De *schuingedrukte* bedragen in de lichte kleur tonen een inschatting van de koopkracht van uw pensioen. De *schuingedrukte* bedragen laten dus zien wat u met het bedrag dat u krijgt – in vergelijking met nu – kunt kopen als gevolg van prijsstijging.

	12-12-2018 (bruto per maan)	2023 (bruto per maand)	2028 (bruto per maand)	2033 (bruto per maand)	2038 (bruto per maand)
Bij een goed weer scenario	€ 210,- € 210,-	€ 258,- € 242,-	€ 318,- € 280,-	€ 381,- € 317,-	€ 447,- € 349,-
Bij een verwacht weer scenario	€ 210,- € 210,-	€ 220,- € 207,-	€ 233,- € 206,-	€ 250,- € 207,-	€ 273,- € 213,-
Bij een slecht weer scenario	€ 210,- € 210,-	€ 191,- € 180,-	€ 167,- € 148,-	€ 143,- € 118,-	€ 120,- € 94,-

6. De hoogte van uw pensioen kan elk jaar veranderen

Een pensioenfonds (dus ook Pensioenfonds Het Goede Voorbeeld) loopt risico's: tegenvallende beleggingsresultaten, prijsstijging, de ontwikkeling van de rente en stijging van de levensverwachting. Als deze risico's zich voordoen, kan dat gevolgen hebben voor uw pensioen. De effecten van risico's zijn verschillend voor een stabiel en een variabel pensioen.

Stabiel pensioen

Om risico's te kunnen opvangen, houden wij een financiële buffer aan. Als het financieel tegenzit, gebruiken wij de buffer om ervoor te zorgen dat uw pensioen niet meteen omlaag hoeft te gaan. Kiest u voor meer zekerheid over de hoogte van uw pensioen, dan draagt u bij aan de buffer. U betaalt voor de zekerheid dat u een stabiel pensioen krijgt. Maar als het financieel meezit, gaat uw pensioen minder omhoog. U draagt namelijk bij aan de buffer.

Variabel pensioen

Bij een variabel pensioen is er geen financiële buffer. U draagt dus ook niet bij aan een buffer. Zonder buffer kan uw pensioen meer veranderen. Zit het financieel mee, dan krijgt u naar verwachting een hoger pensioen dan wanneer u kiest voor een stabiel pensioen. U profiteert van het hogere risico dat u loopt. Bij financiële tegenslag gaat uw pensioen eerder omlaag. Er is dan namelijk geen buffer om dat te compenseren.

